

JAUNUOLIŲ DIENOS CENTRO KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jaunuolių dienos centro. korupcijos prevencijos programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2015–2025 metų programa¹, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2014 m. birželio 5 d. įsakymo Nr. 2-185 „Dėl Savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ nuostatomis ir kitais teisės aktais.
2. **Programos tikslas** – užtikrinti nuolatinį, ilgalaikį, veiksmingą, kryptingą ir nuoseklų korupcijos prevencijos ir kontrolės priemonių planavimą ir įgyvendinimą, šalinant korupcijos Jaunuolių dienos centre prielaidas ir ugdant įstaigos darbuotojų bei visuomenės nepakantumą korupcijai, didinant įstaigos skaidrumą.
3. **Korupcija** – įstaigos darbuotojo tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą ar neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat darbuotojo veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau ar kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis ar netiesioginis siūlymas ar suteikimas įstaigos darbuotojui turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal asmens einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas, darant šioje dalyje nurodytas veikas.
4. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, tarpininko kyšininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas, siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais,

¹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos patvirtinimo“.

dokumentų ar matavimo priemonių rodmenų suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

5. Programos **strateginės kryptys** yra:

- korupcijos prevencija;
- antikorupcinis švietimas;

6. Programoje vartojamos sąvokos atitinka teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO PRIELAIDŲ ANALIZĖ

7. Bendrosios **korupcijos prielaidos**:

7.1. socialinės – pakantumas korupcijai ir jos toleravimas, visuomeninio pilietiškumo stoka, apimanti darbuotojų požiūrio į korupciją neapibrėžtumą ir prieštaringumą, nesipriešinimą korumpuotiems darbuotojams bei pasyvumą antikorupcinėje veikloje;

7.2. ekonominės: santykinai maži įstaigos darbuotojų atlyginimai, neužtikrinantys oraus pragyvenimo lygio ir skatinantys ieškoti papildomų pajamų, kitokios asmeninės naudos;

7.3. teisinės – teisės aktų neapibrėžtumas, teisės aktų netobulumas ir dažnas jų keitimas, kontrolės sistemų ir teisinių procedūrų stoka, nepakankama atsakomybė už padarytus pažeidimus.

7.4. institucinės – darbuotojų motyvacinės sistemos įstaigoje nebuvimas, neefektyvi vidaus kontrolės sistema, neskaidrūs sprendimų priėmimo procesai, nepakankamas viešumas bei atskaitomybės stoka;

7.5. specifinės – ribotos laiko galimybės darbuotojų švietimui korupcijos prevencijos srityje, nepakankamas personalo žinojimas, kaip atpažinti korupcijos rizikos apraiškas, kaip tinkamai ir savalaikiai į jas reaguoti, vienpusė ar nepakankama informacija apie teikiamas paslaugas, klientų teises ir galimybes, viešuosius pirkimus.

8. Įvertinus aukščiau nurodytus veiksnius, įstaigoje **korupcija galima šiose veiklos srityse**:

- 8.1. socialinių paslaugų teikimo srityje;
- 8.2. finansų (buhalterijos) srityje;
- 8.3. ūkio sektoriaus srityje;
- 8.4. viešųjų pirkimų organizavime ir vykdyme.

9. Korupcijos **prevencijos bendrosios priemonės** yra šios:
 - 9.1. korupcijos rizikos analizė;
 - 9.2. nuolatinės kryptingos korupcijos prevencijos politikos vykdymas;
 - 9.3. antikorupcinės kultūros ugdymas;
 - 9.4. nepakantumo korupcijos apraiškoms įstaigoje skatinimas ir bendruomenės įtraukimas į korupcijos prevenciją;
 - 9.5. nustatytų korupcijos atvejų paviėšinimas.
10. **Korupcijos įstaigoje pasekmės**, nevykdant veiksmingos ir kryptingos antikorupcinės politikos
 - 10.1. gali sumažėti Įstaigai iškeltų uždavinių įgyvendinimo efektyvumas bei visuomenės pasitikėjimas;
 - 10.2. pablogėti teikiamų socialinių paslaugų kokybė;
 - 10.3. atsirasti įtampa darbinuose santykiuose, kuri mažina pasitikėjimą vadovaujančiu personalu ir motyvaciją siekti maksimaliai gerų darbo rezultatų;
 - 10.4. pablogėti viešojo administravimo kokybė, atsirasti neoficiali sprendimų priėmimo sistema;
 - 10.5. sumažėti paslaugų gavėjų pasitikėjimas darbuotojais, o kartu Įstaigos prestižas visuomenėje.

III SKYRIUS

PROGRAMOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

11. Siekiant užtikrinti veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevencijos priemonių vykdymo koordinavimą, padidinti skaidrumą, atvirumą, stiprinti korupcijos prevenciją ir kontrolę, šalinti neigiamas sąlygas, skatinančias korupcijos atsiradimą Jaunuolių dienos centre, keliami šie tikslai:
 - 11.1. **Pirmasis Programos tikslas** – nustatyti korupcijai pasireikšti Jaunuolių dienos centre priežastis ir jas šalinti. Uždaviniai pirmajam Programos tikslui pasiekti:
 - 11.1.1. užtikrinti, kad Jaunuolių dienos centre būtų paskirti asmenys, atsakingi už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.
 - 11.1.2. inicijuoti rizikos veiksnių nustatymą.
 - 11.1.3. vykdyti nuolatinį patvirtintų, tvarkų, procedūrų, programų, veiksnių planų tobulinimą, atsižvelgiant į antikorupcinių teisės aktų pakeitimus ir informuoti darbuotojus su pokyčiais.
 - 11.2. **Antras Programos tikslas** – siekti didesnio Jaunuolių dienos centro veiklos sprendimų, procedūrų skaidrumo, viešumo ir atskaitingumo visuomenei. Uždaviniai

antrajam Programos tikslui pasiekti:

- 11.2.1. užtikrinti kokybišką antikorupcinį vertinimą ir viešinimą.
- 11.2.2. vykdyti Jaunuolių dienos centre viešųjų ir privačių interesų derinimo prevenciją, užtikrinti veiklos viešumą, skaidrumą, kontrolę ir laikytis teisės aktų reikalavimų.

11.3. **Trečias Programos tikslas** – supažindinti Jaunuolių dienos centre dirbančius asmenis su korupcijos keliamu pavojumi, skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms. Uždaviniai trečiajam Programos tikslui pasiekti:

- 11.3.1. užtikrinti, kad Jaunuolių dienos centre būtų galimybė informuoti apie korupcinio pobūdžio pažeidimus.
- 11.3.2. didinti bendruomenės nepakantumą korupcijai ir skatinti įsitraukti į antikorupcinę veiklą.

11.4. **Ketvirtas Programos tikslas** - atlikti antikorupcinės situacijos vertinimą Jaunuolių dienos centre. Uždaviniai ketvirtajam Programos tikslui pasiekti:

- 11.4.1. nustatyti JDC darbuotojų požiūrį į korupciją, įvertinti jų korupcinę patirtį, nustatyti galimai labiausiai korupcijos paveiktas veiklos sritis bei bendrą korupcijos paplitimo lygį įstaigoje.

12. Korupcija – integralus socialinis reiškiny, todėl kovos su ja rezultatyvumas nustatomas, vadovaujantis kiekybiniais ir kokybiniais rodikliais:

- 12.1. korupcijos prevencijos – įvykdytų ir neįvykdytų Programos įgyvendinimo priemonių skaičiumi, priemonių įgyvendinimo nustatytais terminais;
- 12.2. teisės aktų nustatyta tvarka užfiksuotų Jaunuolių dienos centro darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų skaičiumi;
- 12.3. Jaunuolių dienos centro darbuotojų švietimo korupcijos prevencijos klausimais užsiėmimų (mokymų, pranešimų seminaruose, darbo posėdžiuose) skaičiumi;

IV SKYRIUS

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA, VERTINIMAS, ATSKAITOMYBĖ IR KONTROLĖ

13. Programą rengia Antikorupcijos komisija ir teikia tvirtinti įstaigos direktoriui.
14. Parengta Programa įsigalioja nuo jos patvirtinimo įstaigos direktoriaus įsakymu.

15. Programai įgyvendinti sudaromas Programos įgyvendinimo priemonių ir veiksmų planas, kuriame numatomos korupcijos prevencijos priemonės, veiksmai, jų įgyvendinimo terminai, atsakingi vykdytojai, laukiami rezultatai, įgyvendinimo vertinimo kriterijai.
16. Už konkrečios Programos priemonės įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako priemonių plane nurodyti vykdytojai.
17. Už korupcijos prevencijos politikos įgyvendinimą, Programos įgyvendinimo organizavimą, kontrolę, metodinės pagalbos teikimą korupcijos prevencijos srityje atsako Jaunuolių dienos centro direktorius ir Antikorupcijos komisija.
18. Antikorupcijos komisijos pirmininkas kartą per metus ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 1 dienos pateikia visuomenei Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymo ataskaitą. Ataskaita viešai paskelbiama Jaunuolių dienos centro internetinėje svetainėje.
19. Kiekvienas konkretus korupcijos prevencijos ir antikorpucinio švietimo uždavinys ir priemonė vertinami pagal Programos priemonių plane nustatytus vertinimo kriterijus.

V SKYRIUS

PROGRAMOS KEITIMAS, PAPILDYMAS IR ATNAUJINIMAS

20. Programos įgyvendinimo priemonių vykdytojai, atsižvelgdami į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos Programos priemonėms įgyvendinti, teikia Antikorupcijos komisijai motyvuotus pasiūlymus dėl įgyvendinamų Programos priemonių koregavimo ar pakeitimo efektyvesnėmis, detalizuodami jų tikslus, vykdymo procesą ir vertinimo kriterijus.
21. Atsižvelgiant į antikorpucinių teisės aktų pakeitimus, kompetentingų institucijų ir asmenų išvadas ir rekomendacijas, sociologinių tyrimų rezultatus, kitą reikšmingą informaciją, Programa gali būti keičiama, papildoma ir atnaujinama pagal poreikį.

VI SKYRIUS

PROGRAMOS FINANSAVIMAS

22. Programa finansuojama iš patvirtintų bendrųjų Jaunuolių dienos centro biudžeto asignavimų.
23. Prireikus atskiroms korupcijos prevencijos priemonėms įgyvendinti gali būti numatytas papildomas finansavimas.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Su Programa ir priemonių planu supažindinami visi Jaunuolių dienos centro darbuotojai.
 25. Kovos su korupcija programa skelbiama Jaunuolių dienos centro interneto svetainėje, skiltyje „Korupcijos prevencija“.
 26. Šios Programos įgyvendinimo priemonių plano ataskaita viešai skelbiama Jaunuolių dienos centro interneto svetainėje www.pjdc.lt
 27. Laukiamas Programos įgyvendinimo rezultatas – didesnis pasitikėjimas Jaunuolių dienos centro vykdoma veikla, darbuotojų ir administracijos veiklos skaidrumas, antikorupcinės aplinkos įstaigoje puoselėjimas, didesnis darbuotojų ir paslaugų gavėjų pasitikėjimas vykdoma institucijoje tiesiogine ir antikorupcine veikla.
-